

METİN TURAN'IN POETİKASI İÇİN BİR EMPATİ DENEMESİ*

Tuğrul İNAL**

ESSAI EMPHATIQUE SUR LA POÉTIQUE DE METİN TURAN

Metin Turan est un homme aux multiples facettes. Il multiplie ses activités dans les domaines de la culture (identité culturelle, folklore), de l'art (poésie) et de l'édition (livres, revues) par une abondante publication d'articles et de livres. Bien que son côté folkloriste soit davantage connu, on ne peut pourtant négliger de souligner la haute qualité de sa poésie traduite en plusieurs langues, dont l'allemand, le polonais, le bulgare, le russe, l'italien et le coréen. *Suları Islatan Mecnun*, *Sokaklar Kentler Ülkeler*, *Ağustos Aldı Sırlarımı* sont les meilleurs recueils de Turan qui, par ses thèmes (l'amour, le bonheur, la séparation, le malheur, la tristesse, la solitude, la mort), son accent lyrique et son humanisme généreux touchent la vie de chacun de nous. La poésie de Turan puise autant dans la veine populaire que dans la modernité ; elle remet en question les réalités présentes de son temps (inégalités sociales et économiques, problèmes d'urbanisme, corruptions sociales et morales, lutte pour la vie) par une approche réaliste et critique voire satirique. Nuancée de mille couleurs et d'expériences vécues, cette poésie peint avec enthousiasme des scènes de vie moderne sous ses aspects les plus flagrants par le biais d'une technique poétique subtile et suggestive rythmée par le jeu des mots et des images saisissantes. Dans son essai empathique, Tuğrul Inal, initiateur de cette méthode, étudie les valeurs intellectuelles et esthétiques propres au poète ajoutant le drame à la poésie à travers une pièce dramatique mêlée de fiction. Ce second texte paradigmatique fusionne la réalité et la fantaisie. L'auteur y ajoute une dimension narrative et dramatique. En discutant les dichotomies bonheur-malheur, bien-mal, vie-mort, M. Inal analyse à travers la perspective d'un metteur en scène la poétique de Metin Turan à l'aide d'exemples tirés des textes. La condition de l'individu, ses amours, ses joies, ses perspectives et ses valeurs qu'il bénit sont exposés dans un espace théâtral

Mots-clés : *Metin Turan, poétique, essai empathique, texte paradigme, individu, réalité, fantaisie, fiction dramatique*

AN EMPHATIC ESSAY ON METİN TURAN'S POETICS

Metin Turan is a multifaceted, multidimensional individual. This is apparent from his national and international publications on culture, identity and folklore and his limited number of poems. Even though he is mostly acknowledged as a folklorist, he is happy to be remembered for his poems translated into German, Polish, Bulgarian, Italian and Korean. He is known for his elegant, sensitive and lyrical themes such as love, happiness, separation, loss, unhappiness, sorrow, loneliness and death in his works entitled *Suları Islatan Mecnun*, *Sokaklar Kentler Ülkeler* and *Ağustos Aldı Sırlarımı* which unite, embrace all humans regardless of differences. It is not only these fundamental values which bring together the various colors and styles of aesthetics that make him a great poet. Metin Turan is also a poet who can compose and fine tune a fluctuating harmony with the use of sound, vowels and consonants in his poetry. In his paper Tuğrul Inal, the author of empathy method, examines the fundamental values forming the poetics of poems through this method. In blending poetry with drama, he creates a paradigmatic second text that molds reality with fantasy, adding a dramatic and narrative dimension to the original verse. In this essay that is a variation, dichotomies such as happiness-unhappiness, good-evil, life-death are discussed from the perspective

* Geliş tarihi: 04.01.2021 – Kabul tarihi: 28.01.2021

** Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü. E. Öğretim Üyesi. tinal@hacettepe.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3094-3814

of a producer and Metin Turan's poetics is analyzed through passages from his texts. The individual's reality, love, happiness, perspective and canonized values are displayed in a theatrical setting.

Keywords : *Metin Turan, poetics, emphatic essay, paradigmatic text, individual, reality, fantasy, dramatic fiction*

Bir gizemli gürültü, bir bitiş gibi çınlayan bu zamanda yıkılan bir kaleye benzer içim. Denizde parlayan güneş, ilkyazın pek kısa ışığı sarmaz beni artık. Bitmez bir hınç, kızgınlık ve dondurucu bir ürperti var içimde. İçimde hızlı hızlı çivi çakan biri var. Her şeyde bir acı var. Dün yazdı daha. Bilmiyorum; yaz kimin için? Biliyorsanız siz söyleyin lütfen benim için. Bu gelense güz işte. Güz benim için. Biliyorum; bundan böyle hükmünü sürdürecektir güz. Yolum da bundan böyle kutup cehennemine düşecek; belki de yarın. Yüreğim cenaze marşı çalan boğuk bir trampet.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, neler söylüyorsunuz böylesine? Ne sefil sözler bunlar sizler için. Aklımı mı yitirdim ne? Bildiğim, bilmeden yürüyüp duruyorum karanlıkta, bilmediğim bir yolda, içimde bin bir karmaşa. Anahtarını yitip bir zindanda mıyım yoksa? Karıştırıyorum belki de artık parlak güneşli yazları, acımasız murdar kışlarla. Tek bildiğim; sevgilim güzellikten uzak olduğum. Bilmiyorum; soruyorum yine de kendime. Böyle mi yapacağım, böyle mi olacağım, böyle mi kalacağım hep sisli mevsimler, karanlıklar, karlar içinde yürürken, hatıralar peşinde.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, nice yürekleri, nice akılları şaşırtan, *hüznümü sevince döndüren*, hayatımın ve duygularımın alevi, boynunda kırmızı öpüşlerim, sevgililer sevgilisine kavuşur muyum dersiniz bir daha? Neler söylersiniz bu konuda? Aklımda her daim o kokular, o öpüşler, kömür aleviyle ışyan akşamlar, o bahtiyar saatler. Onun yüzü öyle güzel, teni Paros mermeri gibi öyle ak ve parlak ki, onda türlü tatlar, delirtecek kokular var. Dolgun omuzları üstünde boynu bir kuğu gibi uzun ve yuvarlak; yürürken uyum içinde bacakları yavaş, salıntılı, istekli. Mermerden tanrıçalarınkine benziyor bacakları. Bacaklarının ince kumların üstünde bıraktığı izleri, güzelliğini yansıtan bir ayna.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, o, benim için bir düşünce, bir biçim, olağanüstü bir varlık. Gözlerim ondan başkasını görmüyor artık. Gönlümü aşk ateşiyle dolduran bir melek o. Ondan uzak kara düşler içinde çırpınıp duruyorum, düşünüyorum dev gibi anaforların ortasına, dönüyorum orda burda. Ayrılıklar, aşk acıları aklımı karıştırıyor çokça; gözlerim kapanıyor gözyaşlarıyla, ellerim boşluğa uzanıyor durmamacasına. Karışıyor içimde her şey, içim cehennemlik bir fener. İşin daha da fenası içim gerçeğin kuyusu. Büyüye uğramış, sarsak bir aşık gibi ara ara da olsa karıştırıyorum ondan uzak, gözlerini, yüzünü; yitiriyorum yüzünün gerçekliğini. Gölgesine sarılıyorum ardından hiç vakit geçirmeksizin; düşünüyorum onu sarılırken kollarımda, *gerdanından yakalı* yorum onu, *yüzü leylak gibi bir güneş*. *Saçının rüzgârından yakalıyorum* onu. Hayaliyle yürütüyorum, hayaliyle yatıyorum; benim için en değerli, en güzel varlık o. Gerçek görüntüsü kimi zaman tam da söylediğim tersine çıkıyor karşıma. Ruhum bedenim aşkın bütün kapılarına açık onun için. Kavuşmaya alışmış kollarımla ona sıkıca sarılıyorum, sıkıp ezmeye çalışıyorum sırf göğsüme damgası çıksın diye, sırf sevincim kalsın diye bundan böyle her daim.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, bilirsiniz siz, benden daha iyi; mutlulukla gü-

zeldir her şey; mutsuzlukla çirkin. Alev sönüp duman dağılınca, gerçekliğin yok olunca, geceyle gündüz nasıl da karşıyor gözlerimde öyle ey sevgili! Yitiriyor her şey ossaat parlaklığını. Yüzünün güzelliğinden yansıyan ışıltılar akıp gidiyor bir su gibi. Dünyanın bütün sabahları yok olup gidiyor sanki. Yaşamaya çalışıyorum ben yine de, hüznün ve acıyla, nefes almaya çalışıyorum havasız odamda. Yokluğunda yaşıyorum kıtlıkta. En büyük sürgünlerden biriyim ben. Bedenimin, beynimin sığınağı rüyalarım uzayıp giderken, düşünüyorum da, şimdi bir başka kıtada sen, yalnızlığını büyüten bir başka kıtada ben, uyuyorum uyanıyorum, mevsimler akıp giderken acımasızca – *Gözlerinden Yakaladım Seni* – Ey sevgili güzel kadın! *Gittin* uzaklara, uzaklaştın bedenimden fersah fersah, öksüz deltasına gömüldü ömrüm. Yetmedi daha; *yalnızlığımı da yitirdim*. (...) İçimden denizi küstü, yıkıldı bütün limanları. Mavilikte yükselen bir Sfenks gibisin, nereden baksam sana bu akşam. İçimde bir zehir büyütüyorum durmadan. *Ne garip* bir akşam! Aynalar yine de güzelleştiriyor akşam saatlerini. Bak gör, ölümsüz bir çiçek açıyor *yanı başımda*. Gözlerim güzelliklere açık, kalbim açık, hatıralar sevgilisi ey güzel kadın. Hatıralarıdır, saçlarıdır, kokudur bana yol gösteren, bir de sıcak kokusu göğsünün. Açar ve solarım, sırasıyla mevsimler gibi yalnızlığında. Hatıraların, kokun, tazeliyor durmadan o eski güzel günlerimizi. Sabahı ederek öpüşlerle donatıyorum gözlerini bedenini, tek tek. Öptükçe öpüyorum. Uçuyorum rüzgârda. Geceyim orada, yanında, yatağında; oysa gündüz yalnızım burada bir başıma. *Seni öptükçe bir Ankara islanıyor; mevsimini değiştiriyor ağustos*, İstanbul fırtınaya tutuluyor, gözlerinin gölgesine sığınyor. Acı çeksem de uyanırken gündüzleri, kalbim sevinçten kıpır kıpır geceleri. İyi rüzgârlar çekiyor, atıyor beni karşı kıyıya. Denizler çekiyor beni yanına. *Sen beni öpünce o deniz ülkesinde tenine değen tuz yeli* uçuruyor beni o masalsı gökyüzünde, baygın ve salınarak, sayıklamanın tadında. Cennet oluyor ossaat ikimizin ayakları altında. *Sen beni öpünce baygın kokular geliyor*, o kadar derin, o kadar keskin. *Sen beni öpünce sayıklamaktan korkmadığım adın geliyor aklıma*. Ey sevgili en güzel kadın, *gelsen şimdi o sevinç rüzgârı gözlerinle, süzülse odama*; sonra da dalsak rüyaların vahasına. Ne uyku, ne durak ondan sonra. Ey güzeller güzeli sevgili kadın, sana demem o ki, ilkyaz sonyaz, oluyor kucak kucak, öyle sıcak, öyle uyumlu, öyle yumuşak. Her şey ne güzel oluyor; herkes mutlu oluyor. *Bir okyanus boyu seviniyor çocuklar*, böylesine güzel bir kadın dünyaya armağan geldi diye, görünce seni kollarımda ve yürürken seni yolda salına salına. İçimden gelen bir hevesle söylüyorum bu sözleri sana. Çağırıyorum seni aşkın ve güzelliğin yüreğime yazdığı adınla. –*Yalnızlığımı da Yitirdim*–

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, söylemek isterim ona, *yeni renkler keşfetmeyi öğrendiğimi ve yeni ülkeler haritada*. Anlatmak duyurmak isterim, gençliğini süsleyen güzelliğini. Öylesine çılgınım ki, söylemek isterim türlü güzelliklerini, baygın kokuların ondan geldiğini, saflığın onda olgunluğa yükseldiğini. Onda her şey var; nadide ipeklere taş çıkartan güzellik var, erinç, haz var. Onda nadide çiçeklerin kokusu var. Derin ve uzak sularda uykuya yatan gemiler, gemiciler, onun kokusuna Hindistan'dan, Arabistan'dan çıkıp gelirler.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, içimden gelen bir sesle söylüyorum. Bakın ona neler söyleyeceğim daha. En iyi, en hoş sevgili, nasıl da parıldarsın yeryüzünde yakut

gibi parlayan gözlerinle. Gözlerinde var bir ışık, ateş gibi yanan. Mavi mi, yeşil mi gözlerinle benzersin güzeller güzeli Troyalı Helen'e. *Saçlarına dokunmak* isterim, saçların *kadifenin başka rengi. Maviyi başka öğrendim gözlerinden örneğin.*

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, yeterli sanılmasın söylediklerim. Başka şeyler de öğrendim, kokusuyla yüzerken denizin üstünde yel gibi hızlı, kayarken dalgaların üzerinde bir martı gibi. *Yeni renkler keşfetmeyi öğrendim, (...) maviyi başka öğrendim gözlerinden örneğin.* Yeni yeni zevkler edindim. Mavi yeşil gözlerini hiçbir şeye değişmem. Kendimden geçtim, zevkten baygın öyle.

Sevinç dolu melek, güzellik dolu ey sevgili, senden dilediğim hayır dualarını tek, bana sonsuz mutluluk verecek olan. Sonunda senin ülkende, senin nazik ellerinden *aşk vizesini aldım* ben. – *Bir Yeni yıl Karşılması* - Her şeyi en güzel kılan gözlerini gören gözlerim, kamaşır bir an ışıktan. Örneğin sokağın başında seni görüveren gözlerim nasıl da büyülür; açılır ossaat önümde tanımadığım sonsuza açılan kapılar, yollar. *Ayak hışırtısını duyunca hiç olmadık bir zamanda, sabahın yedisinde* örneğin, hiç görmediğim, her yerini baygınlık sarmış, gür, yeşil, bereketli ağaçlarla bezeli uzak adalar görürüm. Burun deliklerime giren uzak iklimlerin yumuşak kokusunu içime çekerim. Bana verdiğin tüm zevkler içimde birleşirken hazla baygın, kokular, renkler, sesler karışır bir bir upuzun sarhoş gemiler kayıp giderken önümde. Kollarımla sararım kokulu, pembe ve yuvarlak göğüslerini. Ve sevdalı çıplak gövdelerimiz tadar türlü arsızlıkları, bin bir çılgınlık içinde. Çağdan çağa süregelen, sevgililere özgü bir çılgınlık bu işte. – *Sevinç* –

Sana bir sır vereceğim şimdi ey sevgili: duvarlarda yazılı, mavi yeşil gözlerinde yazılı bu sır. Zaman sensin. Bundandır işte benim yaşamaya katlanmam. Sana boyun eğdim. Bunun için mutluyum ancak. Sana sevgim hem susuzluk, hem kaynak her daim benim için. Sana sevgim gök maviliğince uçsuz bucaksız. Adımı heceliyorum her daim, adın öyle güzel. *Sesim nasıl da dirilir adımı hecelemeden. –Dilek-* Her yerde kollarımla sararım seni, *ben müebbet âşık. – Hâl ve Gidiş* – Senin derinliğinde yaşıyorum, senin kokunda yüzüyorum ben. Saçlarının ipeksi kıyılarında birbirine karışmış kokularını uzun uzun içime çekiyorum. Altın rengi saçlarının kokusunda geçiyorum kendimden rehavet içinde. Gün, saat, yıl, ülke ve yer, ne varsa beni bağlayan, soyutlanıyorum hepsinden. Kutsanıyorum böylelikle, bedenim ve ruhumla birleşmekten. İç çekişlerim, arzularım, çılgınlıklarım, üzerine döktüğüm düşüncelerim yalnız, ama yalnız senin için. Bütün bunlar saçlarının okyanusunda saklanan, ruhumu güzel yolculuklara çıkaran gerçeklerdir bir bir. Bu yüzden gönlüm sana hayran. *Sana bir çiçek versen kaldırıp başışlar mısın o mavi ülkeyi, ömrümü versen sana.* Uçup gitsek o tanrısal, masalsı mavi gök katına; gölümüz ferah. Gitsek bir çılgınlık içinde doludizgin uzaklara. Tanrı'nın gözünden öyle uzak. Dalgın iki aşık gibi yan yana kucak kucağa yatalım çıplak kumlara. Dalalım enginlere bayıla bayıla. Eski dertlerin şifa vereni Dionysos olsun yanımızda. Şarap testileri gönüllerimizi doldursun. Yolda gezen kim varsa, bahtsızlar, serseriler, aylak aşıklar olsunlar masamızda bizimle yan yana, başlarına sarmaşıklı çelenk taksınlar.

Eşsiz bakışlı ey güzel kadın, ağzımdan çıkan bu sözler benim yürekten dileklerim. Bilmelisin ki, ben *bütün uzun yolculukları ardıma alır da göğsünün aydınlığına gömülürüm*. Yüreğim bir kuş gibi gidip geliyor mavi gök katında. Bir limana iniyorum sonunda. Bin bir şenliğin yapıldığı, sevgililere sevgi katan, yeşil mersinli defne ağaçlarıyla süslü, görenlere iç çektiren hoş iklimli bir liman, her yanı ateşle yanan. Bu liman, ey güzel kadın, senin gözlerindir benim için. Ben, onun için yazgının önünde boynu eğik bir aşık, *gözlerinin limanına sığıyorum*. –Dilek- Bu liman, şükürler olsun, kurtarıcı bir Tanrı, bir ilaç bana. Sevgilileri ölümsüz hazlara yönelten bu limanın bir benzeri yoktur daha bildiğim. Bu liman, bilirim ki, sevgililere kol kanat gerer, göz alan yüce aşkları gözetir, dile gelmez bir özenle aşıkları esirger kötülüklerden. Bu limanda sevgililer uçurlar melekler gibi gök katında, gök katını dolduran parlak ateşler gibi yanarlar derin sonsuzlukta. Düşünceleri obua tadında, sevgililer gecede parlayan bir ışık gibi renkler kokular arasında söyleşip sevişip durmaktadırlar. Bu sesler, bu çığlıklar, bu coşkular, dağılır sonsuzlukta, tepeleri ovaları dolaşan bir yankı gibi yer yer. Zamanın acı çöküntüsüne dur derler. Sevgililer kumsal gibi yıkanmış yerlerde, misk, amber, buhur ve günlük gibi baygın kokular içinde gezinirler sonsuzluğun kıyısında. Gönülleri rahat, dingin hazlara verirler kendilerini orada, denizle, gökle, yerle çevrili revaklar altında gezinirken el ele, karıştırarak gündüzü geceyle.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, bu liman, dirlik ve düzen barınağı, sevgililerin aşk tapınağıdır. Bu limanda sevgililer saf aynalar önündedir, her şeyi en güzel, en hoş, en iyi kılan. Muhteşem, ışıklı, sıcak, hoş iklimlere doğru alıp götüreren bir liman. Yeşillik, bolluk ve şenlik dolu bir liman. Burada her şey huzurludur. Havası gizemli ve sevgililer zarif ruhludur. Burada her şey türlü güzelliklerle doludur. Havada bir koku vardır her daim, ruhları yumuşatan, her şeyi, herkesi güzel ve soylu kılan. Nadide çiçeklerin olduğu bu limanda, renklerle bayıltıcı kokular içiçe, yığın yığımadır. Bu limanda birbirinden güzel kadınların göğüslerinin derinliklerinde gezinen zihnimin hazla ürettiği rüyalar benim dönüp dolaşan düşüncelerimdir. Düşüncelerim en iyi, en güzel, en hoş kadınların meleksi kokularıyla iç içedir.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, aşk uçururken beni yerdeki ağırlığımla göklere, ahlal bayımlar içinde, yönlendirirken beni kokular, renkler, sesler, türlü güzelliklerin karıştığı mucizevi bir deniz ülkesine; ne kadar da bahtiyardım, içinde neler neler, yelkenliler, serenler tomar tomar. Her şey birden nasıl da değişti. Şimdi her şey tersine. Her şey sıkıntı ve kaygı kendi hesabıma. Kimin parmağı var bunda? İçimdeki aşkı kim aldı? Neyse ne, beni benden alanlarla ilgili söyleyeceklerim var şimdi. Görüyorum şimdi gerçeği, olup biteni, gözlerimin önünde. Görüyorum sonumu, eriyip tükeniyorum uzak bilinmedik bir diyarda şimdi. Gözlerim açık, her şey benim zararına. Şimdi ben oldum, ne acı, ne yazık, kaderin karşısında boynu eğik, içinde fırtına, nasipsiz, çaresiz, yalnız ve sazı kırık sözde bir aşık. Gözlerim fal taşı gibi açık. Etrafım duman. Yüzüm gerilmiş, yüz çizgilerim genişlemiş. Ben sıfırı tüketmiş zavallı bir insan. Kalbi yalnız, kalbi yabani, sevgilisinden fersah fersah uzak ve bedbaht. Pamuk ipliğine bağlıymış demek benim hayatım. Kopup gitti hayallerim. Güzel günler yok artık. Demek zamanı tükettim; zamanım kalmadı artık. Düşlerim, hayallerim, öyle kısa, öyle nazık, öyle dayanıksız; ne yazık.

Koptu sazımın teli. Bahtiyar günler ne çabuk da gelip geçti. Bir kara bulut üzerimden geçti. Karanlık çöktü üzerime, bulunduğum yerin her köşesine. Çakıldım kaldım herkesin tiksindiği bir mezarlık yerinde. Tek yapabildiğim söylenmek, küfür etmek, lanet yağdırmak talihin kudretine. Ben canlı cenaze, ben bir iskelet.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, o sıcak yaz günlerinden söz ederken bile şim-di dokunduğum her şey, gittiğim her yer acı veriyor bana. Çıplak ruhum, etten kemikten bedenimle ondan uzak bu yerde cezalandırıldım. Bundan ötürüdür ıstırabım. İçim hüznün, acı, keder. *Ağustos aldı bütün sırlarımı. (...) Sonunda elime sıkıştırılan keder.* Kader beni bıraktı, buz kesmiş bir taş gibi ortada. Özur kaldırmaz bir gerekçe de olsa bu, yazık ki böyle. Rüzgâr çıkar ya öyle, ardından fırtına kopar böyle; bahtiyar günler yazık ki geçmiş bir zamana takılı kaldı. Kırmızı ve beyaz çiçekler kuruyup solar ya, güneşin kaybolduğu kışın, şimdi de *erken gelen bu eylül ayında ters giden bir şeyler var; bir şeyler olmalı* mutlaka. Bu eylül ayında *kuşlar erken uyanmakta, karıncalar zorlanmakta, yuvalarının yönünü değiştirmekte, papatyalar zamansız ve coşkun açmakta.* Acımasız ve ödünç bir hayat demek böyle böyle karşımda olacaktı. Yüz rengim sarardı, içim kan ağladı.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, yalnız ve düşünceliyim dolaşır dururken başıboş, gördüğünüz gibi. Güneşin ışığı gölgede kalırken, talihin kudreti beni yalnızlığa sürükledi gece gündüz, soğukta bıraktı ya da karda. Sıcak *ağustos ayında*, ya da soğuk kış aylarında *ters giden bir şeyler var* yakama yapışan *tereddütsüz*. Şaşırıyorsam da soruyorum elbet bu hainliğin nedenini: Neden *hangi adrese uğrasam demirler sürgülü;* neden *hangi dilden konuşsam yasaklı yanım hatırlanıyor?* Neden ömrüm en tanıdık adreslerde şaşırıyor yolunu? –Harita Metod-

Yosun bağlamış evlerin avlusunu dolanırken ruhum kendini yitiriyor. Çok sevdiği birinin ölüsü önünde ağlayan bir insandan yok farkım şimdi. Çok sevdiği şeyi arayıp bulamayan biriyim ben; yolunu şaşırmış.

Umudum yine de tükenmiyor ara ara iyi ki. Sevgililer sevgilisi kadının beklen-medik görüntüsü belki de yine çıkar karşıma diye düşünüyorum iyi niyetimle. Az da olsa şöyle böyle, yüreğim ossaat uzaklaşıyor kırılğan düşüncelerden ve umutsuzluğum, kızgınlığım, sevgiye dönüşüyor hayalimdeki o görüntüsüyle; beni kendisine bağlayan. Zaten düşüncelerim kopmadı ondan hiçbir an. *Bu gelip gitmeler, bu kavurucu yalnızlık göz kapaklarıma düşen iz sanki her beyaz sayfada başka bir suret* olsa da, boş hayaller yüzünden kalbim olmasa da eski günlerdeki gibi, şiirlerle süslüyorum güzelliğini dolaşırken kırlarda, ağzımda var hâlâ eski bir tat. Gücüm azalsa da gün be gün, düşüncemde kalıyor yine öyle güzelliği, o yumuşak ve tatlı gülüşü, o güzel yüzünün meleksi parlaklığı.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, öyle ya da böyle, ne yapsam ne etsem, hatıralarım, hayıflanmalarım uzun sürecek bu işkence yıllarında. Belki de işe hiç yaramayacak. Belki de başımı eğeceğim yere, olacağım bundan böyle biçare, gözleri yaşlı. –Mahya-

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, ağır dehşetiyle sürerken bu işkence, çalar-ken saat yarı gecede, *mumları söndürdüm, usulca araladım kapıyı, sesi geldi gerilmiş keman yayları içinde, sesi öfkesiz ve dingin* idi. O ses başladı benimle usul usul alay etmeye, öğrenmek istedi hınzırca elimde ne kaldı diye. Söylemek istedi bir de *morarmış bu soğuk haritadan silinen soğuk adreslerin suretim olduğunu*. Duyar duymaz bu hain sözleri, en kötülükçü mevsimlerden de kötü, acımasız, kefenle sarılmış, sisler ve gömüt-lükler arasında akıp giden *kaygısız bir suya düştüm* aniden bir *yaprak* gibi çaresiz. Böyle sarıp sarmalanıp soğuk rüzgârların oynaşıp durduğu suda *aktım canhıraş bir haykırmanın içinde*. Ruhum bedenim akıp gitti, yüreğim buz kesti –*Sesim Geldi-*

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, sizler tanık oldunuz baştan beri bir bir ya-sadığım aşklara; kalbim açık, kalbim soylu böylesi bir dünyada. Övgüler sizlere olsun, sevgiler sizin olsun. Sizler ki hep, yelkovan akrep seslerinin duyulmadığı saatlerde bile benimle oldunuz. Bana sırdaş oldunuz, tek tek. Hiçbir şey bundan daha değerli olamaz benim için, üstelik aramızda gövdeyi her yandan sinsi sinsi kemiren kalpsiz yaratıklar, beni dönüştürürken vura vura hissiz bir kasap gibi, bir vampir gibi, ete kemiğe, suya kana. Kanım kara bir zehir, sesim bir çılgılık; söyleyin bana sesimi sizden başka kim duyar daha Tanrı aşkına?

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, sizler alçakgönüllülüğünüz, açık yüreklili-ğinizi ve her zamanki tavrınızla tanık oldunuz, gördünüz acılı ruhumun nasıl da başıboş kaldığını. Sonra da nasıl sürüklendiğini yabanıl sularda, ıssız soğuk mağaralarda. Bür-ründüm oralarda kefenlere, bedenim karanlık bir yerlerde, otlarla gizli. Karanlık sarar-ken ufku, çılgın rüzgârlar sallarken hoyrat hoyrat suyu, sararken bora, fırtına etrafımı, kaplanırken ruhum ve vücudum kalın bir kefenle, otlar benim gibi çılgın aşklara, aşktan yoksun zavallılara yorgan yatak olurlar. Otlar, alışkanlığı gereği karanlık tam da saatinde çökerken yeryüzüne densiz densiz, beni korurlar.

Güzel hanımefendiler, aziz beyefendiler, serinletici karanlıklar içinde ruhumla be-denim bundan böyle güzelce dinlensin isterim. Daha ne isterim? Sallanıp dursun sular, çalkalansın isterse çılgın çılgın ırmaklar, olsun fırtınalar, olsun her yer taş duvar, ne çıkar, sonra ya da daha sonra? Bir şey çıkmaz benim için. Dünya aklına vurgun, hain ve yalak nasılsa. Budur bize aşkların sonunda öğrettiği. Acılar aşklardan çıkar derler bu sıkıntı çölünde. Yazık, hâlâ yaşayanlar var, gözleri ufuklara çevrili; yazık, hâlâ yemek isteyenler var o masalsi zehirli yemekleri; bilinmez dibinde bulmak için mucizeyi. Bilmiyorlar oysa, her yerlerinin sarıldığını, kefenlerinin hazır olduğunu, görmüyorlar bile denizin katran gibi karanlığını.

Her yer uçurum, her yerde büyük başdüzmeci şeytan hazır ve nazır. İsterik bir lanetli. Onun indinde herkes lanetli. Onun için onlara derim ki, üfleyin siz de gece inerken tepeni-ze; söndürün mumları, örtün saklasın diye sizi gecenin karanlığından. Benim gibi siz de aldatıldınız, aşk kurbanı, ölmezlik kaygıları güden aşk kırgını sevgililer, siz de *aldandınız* her fani gibi *rüyanın yalanına* ömrünüzün en güzel çağında –*Enkaz-* Geldiniz siz de benim gibi yorgun argın yolun sonuna. Geceyi kollarken siz, dinleyin lütfen şu son söz-lerimi. Söyleyeceklerim teselli olsun isterim sizlere. Tesellisiz aşkların hüküm sürdüğü bu yerde. Uykuya dalacaksınız az sonra; güç olmayacak sizin için, kolay olacak bundan

sonrası. Aşklarınız, heyecanlarınız akıp giderken içinizde, uyuyacaksınız bundan böyle mezarınızda huzura kavuşmak için peşin peşin; her yer sakin sessiz. Gönlünüz rahat olsun, içinizde melekler bu sonsuz uyku saatinde.

KAYNAKÇA

1. Turan, Metin, *Suları Islatan Mecnun*, Ürün, 2003.
2. Turan, Metin, *Sokaklar Kentler Ülkeler*, Kül/Sanat, 2007.
3. Turan, Metin, *Ağustos Aldı Sırlarımı*, Ürün, 2013.
4. Turan, Metin, *Hâl ve Gidiş-Seçme Şiirler*, Ürün. 2014.